

Polistrailern

Valet av raggaren, som blev customkung över hela lastbilsvärlden, Sven-Erik "Svempa" Bergendahl, som leverantör av en Scaniatrailer väckte uppmärksamhet och var en vinstlott. Svempas designer Jan Richter, inte släkt med Lars, designade polistrailern på ett smakfullt sätt vilket i stort höll sig inom ramen för polisdesignen men med ett tydligare formspråk. Resultatet gav eko i massmedia och inom polisen. Vissa hade åsikter, läs Rikspolisstyrelsen genom sitt arbete med att renodla polisverksamheten, men det var kanske mer ett uttryck för att Rps inte helt var i kontakt med verksamhetens krav och behov.

Det har funnits två varianter av Polistrailern, den första var den Scania dragbil som Svempa hade tävlat med i bland annat USA i de då populära lastbilsracen på bana.

Själv kom jag, Ulf Malmqvist, in i bilden i slutet av den epoken när ett nytt avtal skulle skrivas och det fanns ett behov av att uppdatera konceptet. Nu började en spännande tid med diskussioner om yttre och inre utformning tillsammans med Svempas utvalda och oss inom polisen. Jag fick i uppdrag att representera polisen i det vardagliga utvecklingsarbetet. Valet föll på en Scania V8 med optiscruiseväxel-låda, dvs automat.

Polistrailern designades hos Svempa i Länna utanför Stockholm och valet av byggandet av trailern föll på Eksjö Maskin och Truck. De byggde en trailer som hade utskjutbara sidor så att det blev en yta på 70 kvadrat med ett litet pentry separat. Det som krävdes var extern el för att dels fälla ut alternativt fälla in sidorna samt driva värme och ventilationssystemet. Vi hade även en projektor och ett ljudsystem som imponerade på målgruppen när vi drog på bas och diskant.

Polistrailerns syfte var att driva ett förebyggande arbete på gymnasienivå vilket skedde genom föreläsningar på cirka 2 timmar på ett sätt som väckte tankar hos eleverna om sin egen situation. Varför, omfattning och konsekvenser av mina vanor var frågeställningar vi ville förmedla. Bland annat visade vi hur mycket starksprit som olika mängder öl och vin motsvarade. En standardfråga var hur många glas vin som kunde vara lämpligt, då togs vinglas fram som rymde både 2 cl och 100 cl.... Tänk själv var tanken att slutsatsen skulle kunna bli.

Över tid insåg vi som arbetade i polistrailern att målgruppen elever inte borde prioriteras lika mycket som städare, måltidspersonal och skolhälsan. De såg tecken på droganvändning men kunde inte alltid tolka dessa. Ett exempel var bränd stanniol hopknycklat på toaletter.

Vi väckte frågan om logistikbehov för polispersonal vid större kommenderingar och fick ett positivt gensvar från polisledningen. Så vid exempelvis den första Förintelsekonferensen i Stockholm ställde vi upp polistrailern på Norra Bantorget och körde 24/7

under veckan med den operativa ledningsstaben på plats och nästan hela dygnet när de inte hade prioriterade möten kunde poliserna komma in och koppla av med kaffe, frukt och annat tilltugg. Vi fick en del kritik för att inte mer godis och fikabröd serverades utöver ex smörgåsar men det hade vi blivit avrådda att göra av hälsovården med tanke på blodsockernivåernas uppgång och fall. Men tillgången på toaletter med rena golv var uppskattad. Till kollegor som inte kunde komma kördes förtäring ut.

Ett annat exempel var den vår när Stockholm var värd för EU-toppmötet i Älvsjö på Stockholmsmässan under vårt ordförandeskap, på hösten smällde det ju till i Göteborg med kravallerna.

En mycket intressant kväll var under en lönerörelse när Polisförbundets medlemmar ville visa att antalet synliga poliser har betydelse för ordningsstöret i centrala Stockholm. Vi backade in polistrailern i Kungsträdgården och sedan hade gratisarbetande kollegor som tjänstgjorde i uniform en öppen polisstation under kvällen och natten. Allmänheten var mycket positiv till initiativet och antalet anmälda brott minskade mer än någon ens hade drömt om.

På Åland anordnades ett år en musikfestival och den öl som såldes genererade ett överskott som sedan blev grunden för ett brottsförebyggande arbete som invånarna på ön fick rösta om. Vinnande förslag blev att hyra in polistrailern efter initiativ av en lärare som hade hört oss i Sverige. Så vi körde runt på Åland och föreläste under två veckor. Sista torsdagen föreläste vi för Ålands Landskapsregering, dvs lokala politiker. Sedan budgeterade de för ytterligare ett besök där vi besökte de skolor och andra intressenter som inte var med i planen vid första besöket. Efter dessa besök kom en förfrågan från polisen på Åland till myndighetsledningen i Stockholm om ytterligare ett besök vilket också skedde med viss fördröjning.

Anledningen till fördröjningen var översvämningen runt Arvika i Värmland. När jag skulle åka ut till Länna och hämta polistrailern för att åka till Åland ringde Räddningsverket och bad om hjälp en söndagskväll. Brandstationen i Arvika hade under översvämningen ingen möjlighet att räkna till för alla som arbetade för att förhindra allt för stora skador på infrastruktur och andra känsliga samhällsfunktioner. Personal från Stockholms brandförsvaret hade vi samarbetat med tidigare och de var på plats och hade rekommenderat ansvariga att be om vårt stöd. Jag ringde Ålandskollegorna på kvällen och förklarade situationen och de var förstående. På väg genom Stockholm ringde jag upp dåvarande Länspolismästaren Carin Götblad och förklarade läget och att jag nu skulle jobba i Värmland en eller ett par veckor för att bistå med polistrailerns möjligheter. Hon önskade lycka till och bad om återkoppling regelbundet. Ca 02.30 anlände jag till Arvika och började etablera trailern med tillhörande avspärning mm. Vi blev sedan presscenter och kommanderingsledningens utsättningslokal 24/7 under flera veckor. Det innebar att brandstationen kunde avlastas till acceptabel nivå. De boende i Arvika hade möjlighet att få svar på frågeställningar vid specifika tidpunkter dagligen, bland annat varför de ombads att inte använda mobilnätet i onödan då kapaciteten var begränsad. Militären kom på att de hade en

trailer för sina behov och den rekvirerades på måndagsmorgonen och var på plats på onsdag kväll. Kan hända att de fick någon kamratlig kommentar om den polisära effektiviteten....

Kollegor i landet insåg snabbt möjligheten för sina behov och ett exempel var Finspång utanför Norrköping i Östergötland. Sören Wiktorsson, kanske inte helt obekant bland medlemmarna i Mc-veteranerna bjöd in. Där hade det lokala näringslivet egen gymnasieskola och efter de första föreläsningarna ordnade företagets personalansvarige så att företagsledningen bjöds in. Roligt för oss men sedan blev det bättre då Sören hade ordnat ett kvällsföredrag där intresset blev så stort att vi fick flytta till en frikyrka för att alla skulle få plats. Och tavlan av Lasse Åberg med en trafikdirigerande polis har jag fortfarande på väggen hemma, tack för en uppskattad avskedsgåva Sören.

Avslutningsvis vill jag berätta att polistrailern även representerat Sverige på en stor militär och polisiär mäsas i Belgien där ansvarig minister för polisen hade fått avsatt 4 minuter för besöket i polistrailern. I sällskap av sin hustru och andra stannade de ca 30 minuter då det visade sig att barnbarnen säkert skulle komma att uppskatta de nallebjörnar som svenska polisen delade ut till barn under denna tid... Under resan genom Danmark, Tyskland, Holland och Belgien blev jag många gånger stoppad av kollegor för att foton skulle tas och nyfikenhet stillas. Vid ett tillfälle berättade tyska kollegor att de hade problem med hastigheten på utlandsregistrerade lastbilar, så vid ett stopp på ett truck-stop vid autobahn nämndes att det nu var gemensam satsning på övervakning av yrkestrafiken och därför var den svenska polistrailern på plats. Effekten satt i närmaste dygnet enligt tyska kollegorna som återkopplade.

Efter avtalstiden var slut var inte polisen intresserade av en förlängning trots mycket förmånligt erbjudande och dragbil samt trailer köptes av Scania för att förevisa sina produkter i Europa, allt var i nyskick.

Vid pennan,

Ulf Malmqvist